

Budget 2022 och plan 2023 – 2024 för kultur- och fritidsnämnden

---

2021-05-21

Innehåll

Budget 2022 och plan 2023 - 2024	3
Inledning	3
Nämndens ansvar och uppgifter	3
Nämndmål.....	5
Förändringar av nämndmål.....	5
Ekonomi	6
Investeringar	12
Risker.....	13
Omvärldsanalys.....	14
Bilagor	14

Budget 2022 och plan 2023 - 2024

Inledning

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för kommunens kultur- och fritidsverksamhet. Vidare har nämnden till uppgift att främja kultur- och fritidsverksamhet samt genom nära samarbete stimulera och stödja föreningar och organisationer som är verksamma i kommunen. Nämndens verksamheter är, förutom ett folkbibliotek, frivilliga verksamheter för kommunen.

I föreliggande budget redogörs först för kultur- och fritidsnämndens nämndmål och avslutningsvis redovisas kultur- och fritidsnämndens budget nedbruten på verksamhetsområden och investeringar.

Kultur- och fritidsnämnden har för år 2022 fått en utökad budgetram om 4,9 mnkr. Utöver uppräknings på 1 procent som kompensation för pris- och löneökningar har nämnden kompenserats med 1,2 mnkr för ökade kapitalkostnader. Förvaltningen har under de senaste åren haft ett stort investeringsfokus på kommunens idrottsplatser i form av renoveringar av ishallar och nybyggnation av servicebyggnader. Detta genererar tillkommande kapitalkostnader, men innebär på sikt en ökad ekonomisk stabilitet och förutsägbarhet då akuta reparations- och underhållsåtgärder minskar. Samtidigt innebär investeringar i nya spontanidrottsytor och friluftsfaciliteter ökade driftskostnader för daglig tillsyn och löpande underhåll. Parallellt har huvudbiblioteket i Mörby centrum moderniserats och ytmässigt ökat på, vilket innebär ökade hyreskostnader. För detta har nämnden kompenserats med 2,8 mnkr.

Den ekonomiskt tuffa perioden ifrån 2019 har inneburit mycket nytänkande och skapat effektiviseringar, vilket också gett besparingar och förvaltningen möjligheter att kunna lägga en budget inom anvisad ram 2022. Detta trots principen med 1 procent uppräknings som ställer fortsatta krav på verksamheternas ständiga effektiviseringar och/eller neddragningar. Tankbara fortsatta områden att se över är till exempel; förändrade driftsformer, minskat antal bibliotek och anläggningar samt ökat samarbete med grannkommuner för att säkerställa ett brett utbud. På längre sikt finns en överhängande risk det att det blir allt svårare att upprätthålla både utbud och servicenivå.

Nämndens ansvar och uppgifter

Nämndens grunduppdrag

Kommunfullmäktige har fastställt reglemente för kultur- och fritidsnämnden. Enligt detta ansvarar nämnden för kommunens kultur- och fritidsverksamhet. Vidare har nämnden till uppgift att främja kultur- och fritidsverksamhet samt genom nära samarbete stimulera och stödja föreningar och organisationer som är verksamma i kommunen. Nämndens verksamheter är, förutom ett folkbibliotek, frivilliga verksamheter för kommunen.

Organisation

Kultur- och fritidsnämndens verksamheter bedrivs inom ramen för fem huvudsakliga verksamhetsområden:

Nämnd och förvaltning

Central administration som ger stöd och service till nämnden och nämndens verksamheter. Här ingår bland annat registratur, ärendeberedning, nämndadministration och ekonomistöd.

Anläggningar och föreningsstöd

Omfattar idrottsplatserna Danderydsvallen, Enebybergs IP, Djursholms IP, Stockhagens IP samt idrottsplatsen vid Danderyds gymnasium. Nämnden ansvarar för såväl drift som underhåll och nyinvesteringar samt har anställt driftpersonal. I vissa fall förekommer föreningsdrift. I uppdraget ingår ansvar för strandbad, rid- och motionsspår samt Roslagsleden. Vintertid plogas banor för skridskoåkning och spårning för längdskidåkning sker. Driften av Mörby- och Vasabadet är upphandlad. Årligen fördelas cirka 7 miljoner kronor i kontantstöd till föreningar. Föreningslivet stöts även genom subventionerad uthyrning av lokaler i idrottshallar och gymnastiksalor. Lokalerna hyrs via tekniska kontoret eller skolorna.

Ungt Fokus

Ungt Fokus arbetar utifrån två inriktningar; främjande relationer och aktiviteter samt förebyggande åtgärder med klassiskt uppsökande uppdrag i samverkan med socialtjänsten, ungdomsmottagningen, polis och skola. Gemensamt för de båda inriktningarna är ungdomsmedverkan. Det nya kultur- och aktivitetshuset riktat mot ungdomar i tidigare Fribergagården är under uppbyggnad utifrån en ungdomsprocess som startade 2020. Ungdomscentrum i Enebyberg har fokusålder 11 - 12 år. Vid Träffpunkt Enebyberg finns en inskriven fritidsverksamhet inom LSS för barn och ungdomar samt en uppskattad seniorverksamhet. I ungt fokus uppdrag ingår även fritidsutvecklare med LSS uppdrag samt ansvar för kommunens preventionsarbete.

Bibliotek

Nämnden driver fyra folkbibliotek med huvudbibliotek i Mörby centrum samt filialbibliotek i Enebyberg, Stocksund och Djursholm. Folkbibliotekens personal bemannar även några av kommunens skolbibliotek, en tjänst som skolorna betalar för. Under 2021 kommer biblioteket i Mörby att flytta in i nya lokaler.

Kulturskola och kulturstöd

Kultur- och fritidsnämnden driver Danderyds kulturskola med cirka 1 000 elevplatser inom konstformerna musik, konst, dans och teater samt ger bidrag till sex privata musikskolor. Kulturföreningarna ges årliga bidrag och samarbetar nära förvaltningen. Det finns även projektbidrag som syftar till att stödja externa och interna projekt. Nämnden delar årligen ut kulturstipendier och hedersplakett samt ansvarar för den kommunala konstsamlingen.

Inom samverkan på Träffpunkt Enebyberg drivs seniorcentrum som är en öppen mötesplats för kommunens åsrika invånare.

Nämndmål

1. Hög kvalitet

Danderyds kommun erbjuder service och tjänster av hög kvalitet. Detta innebär att kommunens invånare och näringsliv erbjuds ett gott bemötande, hög tillgänglighet och delaktighet i kontakt med kommunens verksamheter. Kommunen strävar efter öppen dialog där kommunens invånare, föreningar och organisationer ges möjlighet till inflytande. Danderydsborna ska erbjudas en bra och attraktiv service. En positiv utveckling av de kommunala kärnområdena skola, barn- och äldreomsorg skall sättas i fokus.

Nämndmål

Nämnden har inget nämndmål inom strategiområdet

2. Stor valfrihet

Danderyds kommun erbjuder stor valfrihet i kommunens service och tjänster. Detta innebär att kommunens invånare kan välja inom den kommunalt finansierade servicen utifrån individens önskemål och förutsättningar

Nämndmål

Nämnden har inget nämndmål inom strategiområdet

3. Hög attraktivitet

Danderyds kommun är en attraktiv kommun att bo, leva och verka i. Här kombineras den moderna trädgårdsstaden med hållbar stadsmiljö. Kommunen är trygg och säker och erbjuder goda möjligheter för hälsa och välbefinnande. Kommunen ger goda förutsättningar för ett varierat utbud av fritids- och kulturaktiviteter. Danderyds kommun är en attraktiv arbetsgivare som ger möjlighet för medarbetare och chefer att utvecklas

Nämndmål

3.1 Kultur- och fritidsnämnden verkar för att främja ungdomars hälsa och välmående

3.2 Kultur- och fritidsnämnden verkar för att främja alternativ till ensamhet och isolering för äldre

4. Hög effektivitet

Danderyds kommuns verksamheter samverkar och gör rätt prioriteringar för att nå effektivitet. God ekonomisk hushållning ska vara en vägledande princip för all kommunal verksamhet. Danderyds kommun ska ha en låg kommunalskatt

Nämndmål

Nämnden har inget nämndmål inom strategiområdet

5. Stark utveckling

Danderyds kommun utvecklar och förbättrar ständigt den service och de tjänster som kommunen erbjuder. Företag erbjuds goda förutsättningar att etablera sig och verka i kommunen. Danderyd präglas av en god och hälsosam miljö och kommunens verksamheter arbetar för en långsiktigt hållbar utveckling. Omvärldsanalys, utvärdering och digitalisering är grunden för innovativ utveckling i kommunens arbete.

Nämndmål

5.1 Kultur- och fritidsnämnden har utvecklat kultur- och fritidspolitiskt program

Förändringar av nämndmål

Kultur- och fritidsnämnden beslutade 10 september 2019 om inriktning för kultur inklusive nämndmål att gälla för perioden 2020 till 2022. Nämnden föreslår inga förändringar av nämndmålen inför verksamhetsåret 2022 men konstaterar att målet "Kultur- och fritidsnämnden har utvecklat kultur- och fritidspolitiskt program" kan komma att vara uppfyllt innan periodens utgång.

Ekonomi

Kultur- och fritidsnämnd	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Nettokostnader (mnkr)	-86,9	-91,7	-91,7	-96,6	-98,3	-100,3
Förändring (mnkr)		4,8	4,8	4,9	1,7	2,0
Förändring (%)		5,5%	5,5%	5,3%	1,8%	2,0%

Kultur- och fritidsnämndens budget för 2022 uppgår till 96,6 mnkr (netto). Nämndens nettokostnader ökar med 4,9 mnkr jämfört med budget 2021.

Förändringen beror på 1 procents ökning av nämndens nettobudget för att kompensera för pris- och löneökningar 0,9 mnkr, tillkommande kapitalkostnader om 1,2 mnkr samt ersättning för att bibliotekets hyreskostnader ökar 2,8 mnkr i nya Mörby centrum.

Nämndens avgifter föreslås ligga kvar på en oförändrad nivå för år 2022 enligt bilaga 3. Detta är angeläget dels då covid-19 pandemin innebär ett ansträngt ekonomiskt läge för föreningslivet, dels då budgeten för föreningsbidrag fortsatt föreslås ligga på en oförändrad nivå.

Kultur- och fritidsnämndens investeringsbudget för år 2022 uppgår till 17,6 mnkr och består huvudsakligen av ny- och reinvesteringar på kommunens idrottsanläggningar. Dessa investeringar beräknas generera tillkommande kapitalkostnader om 1,2 mnkr för 2022 och för planperioden med ytterligare 0,7 mnkr 2023 samt 1,0 mnkr 2024. Kapitalkostnaderna har beräknats utefter uppskattad aktiveringstidpunkt för respektive projekt samt en övergripande bedömning om respektive projekts avskrivningstid. Svårigheter föreligger då andel av ingående komponenter inte är kända i dagsläget. Internräntan om 1,0 procent har använts.

Principen med 1 procents uppräknig ställer krav på verksamheterna till ständiga effektiviseringar eller neddragningar. Då utgångspunkten för budget 2022 är att löner antas öka 2 procent samt priser och interna hyror 1,1 procent medför detta att budgeten för kontanta bidrag till idrotts- och kulturföreningar samt fristående musikskolor föreslås ligga kvar på en fortsatt oförändrad nivå för år 2022. Dessa bidrag uppgår till totalt 7,0 mnkr. Konstateras samtidigt att det kontanta stödet endast är en del av det stöd som föreningslivet erhåller. Stöd i form av tillgång till subventionerade sport- och idrottsanläggningar, inomhushallar samt kulturlokaler uppgår netto till 44,2 mnkr.

För planperioden 2023 och 2024 har nettobudget enligt direktiv räknas upp 1 procent årligen samt justering gjorts för förändringar i kapitalkostnader. Detta innebär för år 2023 verksamhet i oförändrad omfattning inom anvisas budgetram. För 2024 visar preliminära beräkningar på en eventuell underfinansiering om cirka 0,3 mnkr. I detta tidiga skede är osäkerheterna allt för många för att med säkerhet dra några större slutsatser. Utfallet baseras på beräkningar utifrån löneökning 2 procent samt pris- och hyresökning 1,1 procent.

Tabellen nedan visar kultur- och fritidsnämndens intäkter och kostnader för respektive år.

Kultur- och fritidsnämnd (mnkr)	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Intäkter	16,1	13,2	13,7	13,2	13,4	13,4
Kostnader	-103,0	-104,9	-105,4	-109,8	-111,7	-113,7
Nettokostnader	-86,9	-91,7	-91,7	-96,6	-98,3	-100,3
-varav kapitalkostnader	-8,3	-9,1	-9,1	-10,3	-11,0	-12,0

Kultur- och fritidsnämndens beräknade intäkter uppgår till totalt 13,2 mnkr för år 2022. Intäkterna består främst av intern försäljning av tjänster (3,0 mnkr) till skolbibliotek och LSS-verksamhet, kulturskolans elevavgifter (3,2 mnkr) samt uthyrning av idrottshallar och -planer (5,1 mnkr).

Från år 2021 till år 2022 beräknas intäkterna minska med 0,5 mnkr. Minskningen beror på att bidraget för biblioteksutveckling från Statens kulturråd upphör. Detta påverkar inte nettobudgeten eftersom motsvarande kostnader avgår.

Från år 2022 till år 2023 beräknas intäkterna öka med 0,2 mnkr. Ökningen beror på att internt fakturerade tjänster räknas upp samt en ökad uthyrning av planer och hallar.

Från år 2023 till år 2024 beräknas intäkterna kvarstå på oförändrad nivå.

Kultur- och fritidsnämndens beräknade kostnader om totalt 109,8 mnkr för år 2022 utgörs av lönekostnader (43,4 mnkr), lokalhyror (23,2 mnkr), kapitalkostnader (10,3 mnkr) samt övriga kostnader (32,9 mnkr). Övriga kostnader omfattar några större enskilda poster såsom kontanta bidrag (7,0 mnkr), extern drift inomhusbad (6,0 mnkr) samt el och vatten (5,0 mnkr).

Från år 2021 till år 2022 ökar kostnaderna med 4,4 mnkr. Förutom ökade kapitalkostnader om 1,2 mnkr beror det på pris- och kostnadsökningar (0,4 mnkr) samt tillkommande hyreskostnader (2,8 mnkr) för biblioteket i Mörby centrum.

Från år 2022 till år 2023 ökar kostnaderna med 1,9 mnkr. Förutom ökade kapitalkostnader om 0,7 mnkr beror det på pris- och kostnadsökningar 1,2 mnkr.

Från år 2023 till år 2024 ökar kostnaderna med 2,0 mnkr. Förutom ökade kapitalkostnader om 1,0 mnkr beror det på pris- och kostnadsökningar om 1,0 mnkr. Budgeten beräknas för oförändrad verksamhet vara underfinansierad motsvarande 0,3 mnkr.

Kapitalkostnaderna förväntas öka med 1,2 mnkr från år 2021 till år 2022 och ytterligare 0,7 mnkr år 2023 samt 1,0 mnkr år 2024. Ökningen beror på tillkommande investeringar, men mildras av att avskrivningsperioden är slut för äldre investeringar. Kapitalkostnaderna utgår ifrån att föreslagna investeringsprojekt nedan beslutas.

Tabellen nedan visar nettobudgetens utveckling för kultur- och fritidsnämndens huvudsakliga verksamhetsområden.

Nettokostnader per verksamhet (mnr)	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Nämnd och förvaltning	-4,5	-4,6	-4,6	-4,8	-4,9	-5,2
Anläggningar	-28,8	-30,1	-30,1	-31,5	-32,4	-33,5
Föreningsstöd	-15,9	-15,9	-15,9	-16,1	-16,4	-16,4
Ungt fokus	-9,2	-11,2	-11,2	-11,4	-11,4	-11,6
Bibliotek	-12,7	-13,5	-13,5	-16,1	-16,3	-16,5
Kulturskola	-7,2	-7,7	-7,7	-7,9	-8,1	-8,2
Kulturstöd	-5,6	-5,9	-5,9	-5,9	-5,9	-6,0
Träffpunkt	-3,0	-2,8	-2,8	-2,9	-2,9	-2,9
Nettokostnader	-86,9	-91,7	-91,7	-96,6	-98,3	-100,3

Kultur- och fritidsnämndens totala nettoram för budget- och planeringsperioden har räknats upp med 1 procent samt justerats för förändringar i kapitalkostnad. Nämndens verksamheter har mycket olika förutsättningar där bland annat andel lönekostnader och hyror skiljer sig stort. Fördelning på verksamhetsnivå genom generell uppräknings 1 procent blir då inte rimlig eftersom en sådan skulle innebära en alltför stor negativ påverkan på en verksamhet som är mer personalintensiv såsom exempelvis kulturskolan där lönekostnaderna utgör 85 procent av de totala kostnaderna att jämföra med anläggningar 27 procent. Fördelning av ramar till verksamheterna för budget- och planperioden har därför i stort skett utifrån kommungemensamma antaganden om pris- och löneökningar.

Budgetprocessen ligger tidigt. En större del av innevarande år 2021 är fortfarande i prognosstadiet. Ovanstående ramfördelningar på verksamhetsnivå kan komma att förändras i samband med att den detaljfördelade budgeten utarbetas under hösten 2021. Detta kan medföra beslut i kultur- och fritidsnämnden om omfördelning mellan verksamheterna.

För planperioden 2023 och 2024 ökar osäkerheten ytterligare. Preliminära beräkningar utefter de kommungemensamma antagandena om pris- och löneökningar samt beräknade kapitalkostnader indikerar att verksamhet i ordinarie omfattning kan rymmas inom anvisade ramar för 2023 men att en underfinansiering om cirka 0,3 mnr finns för år 2024. Se bilaga 1 "Sammanställning budget 2022 och plan 2023 - 2024 per kostnadsslag".

Nämnd och förvaltning

Budget för nämnd och förvaltning ökar med 3,5 procent (0,2 mnr). Förutom ersättning för ökade pris- och lönekostnader beror ökningen på kapitalkostnader för investeringar i ersättningsinventarier som ännu ej fördelats till verksamheterna samt en budgetreserv om 0,1 mnr.

De totala kostnaderna om 4,8 mnr utgörs av löne- och arvodeskostnader (3,7 mnr), hyreskostnader (0,2 mnr) samt kapitalkostnader och övriga kostnader (0,9 mnr). Övriga kostnader består huvudsakligen av internt fakturerade kostnader för kommunledningskontorets tjänster (0,6 mnr).

Nämnd och förvaltning har inga intäkter.

Preliminär budgetram för 2022 innebär verksamhet i oförändrad omfattning. Eftersom budgetarbetet har startat tidigare innehålls en mindre budgetreserv om 0,1 mnr till dess att den detaljfördelade budgeten läggs. Lokalhyran minskar jämfört såväl utfall 2020 som 2021. Detta beror på att fördelningen av förvaltningens gemensamma kostnader har setts över.

Antal årsarbetare budgeteras till 3,0 vilket är oförändrat jämfört budget 2021.

Anläggningar

Budget för anläggningar ökar med 4,8 procent (1,5 mnkr) vilket beror på tillkommande kapitalkostnader om 1,2 mnkr samt kompensation för pris- och löneökningar (0,3 mnkr).

De totala kostnaderna om 35,0 mnkr utgörs av löner (9,6 mnkr), kapitalkostnader (9,7 mnkr) samt övriga kostnader (15,5 mnkr). Övriga kostnader består främst av entreprenadkostnad för drift av inomhusbad (6,0 mnkr) samt el och vatten (5,0 mnkr). Återstående 4,5 mnkr inkluderar huvudsakligen felavhjälpande underhåll, försäkringspremier samt fakturerade tjänster från kommunledningskontoret.

Intäkterna beräknas öka med 3,1 procent (0,1 mnkr) och innebär återgång till en normalnivå utan effekter av covid-19 pandemin. Intäkterna uppgår totalt till 3,4 mnkr och avser huvudsakligen planhyror (2,9 mnkr). Resterande (0,5 mnkr) avser vidarefakturerade elkostnader, försäljning av tjänster samt ersättning för den kostnad som uppstår från laddning av elbilar på idrottsplatsernas parkering. Eftersom anslaget för föreningsbidrag ligger på oförändrad nivå jämfört år 2021 föreslår förvaltningen att avgifter för planhyror under normalsäsong ska hållas oförändrade.

Preliminär budgettram för 2022 innebär verksamhet i oförändrad omfattning. Osäkerheter på kostnadssidan gäller framför allt elpriset där kommunen kommer att ingå nytt avtal gällande från och med 1 januari 2022 där priset sannolikt kommer att öka. Osäkerhet på intäktssidan finns beträffande den ersättning som kommer att erhållas för allmänhetens nyttjande av laddstolpar på idrottsplatserna. Osäkerhet gäller förbrukningen där första avräkningen kommer i samband med halvåret 2021. De båda osäkerheterna bedöms gå i motsatt riktning och i viss mån kompenserar varandra. Antal årsarbetare budgeteras till 16,23 vilket är oförändrat jämfört budget 2021.

Föreningsstöd

Budget för föreningsstöd ökar med 1,3 procent (0,2 mnkr) och beror på ökade lokalhyror om drygt 0,1 mnkr samt kapitalkostnader och övriga kostnader om knappt 0,1 mnkr.

De totala kostnaderna om 18,4 mnkr utgörs av kostnader för inhyrning av idrottshallar (10,9 mnkr), bidrag som utbetalas till föreningar (5,8 mnkr), städning (1,0 mnkr) samt övriga kostnader (0,7 mnkr). Övriga kostnader består främst av kostnader för larm och bevakning, mindre reparationer, kapitalkostnader, licenskostnad för systemstöd samt inköp av förbrukningsinventarier.

De totala intäkterna om drygt 2,2 mnkr består fullt ut av avgifter för hallhyror.

Preliminär budgettram för 2022 innebär verksamhet i oförändrad omfattning. Smärre justeringar har gjorts inom ett flertal konton i förhållande till budget 2021 för en bättre överensstämmelse med faktiska förhållanden. Uppräkning om en procent av nämndens ram innebär att anslaget för föreningsbidrag ligger på oförändrad nivå jämfört 2021. Budgeten för städkostnader räknas upp drygt 5 procent för att möjliggöra enstaka insatser av extrastädning. Intäkterna ligger i stort på en oförändrad nivå jämfört budget 2021 men över prognos för året. Eftersom anslaget för föreningsbidrag ligger på oförändrad nivå jämfört 2022 föreslår förvaltningen att avgifter för hallhyror ska hållas oförändrade.

Ungt Fokus

Budget för ungt fokus ökar med 2,2 procent (0,2 mnkr) och beror på pris- och löneökningar.

De totala kostnaderna om 13,3 mnkr utgörs av löner (10,0 mnkr), lokalhyror (1,7 mnkr) samt övriga kostnader (1,6 mnkr). Övriga kostnader består främst av verksamhetsmedel samt internt fakturerade kostnader för kommunledningskontorets tjänster.

Intäkterna uppgår totalt till 1,9 mnkr och avser främst ersättning från socialnämnden (1,5 mnkr) för den inskrivna LSS-verksamheten fritidsträffen med fem deltagare. Övriga intäkter

(0,4 mnkr) avser främst försäljning inom fritidsgårdens caféverksamhet samt avgifter för sommarkollo.

Preliminär budgettram för 2022 innebär verksamhet i oförändrad omfattning. Smärre justeringar har gjorts inom samtliga konton i förhållande till budget 2021 för en bättre överensstämmelse med faktiska förhållanden. Antal årsarbetare budgeteras till 17,55 vilket är oförändrat jämfört budget 2021. Knappt 0,3 mnkr ligger "låsta" för att betala hyra för Djursholms fritidsgård under uppsägningstiden till 2022-12-31. Fastighetsnämnden hyr för närvarande ut lokalen delvis motsvarande 0,1 mnkr. Verksamheten förväntar sig att fastighetsnämnden snarast ska hitta ny hyresgäst så att dessa medel under 2022 kan användas aktivt som en extra injektion för det nya kultur- och aktivitetshuset. Från och med plan 2023 avräknas dessa medel ungt fokus för att istället bidra till nämndens möjlighet att kunna hantera den fortsatta principen med 1 procents uppräknings av budgettramar.

Bibliotek

Budget för biblioteken ökar med 18,9 procent (2,6 mnkr). Förändringen beror på ett flertal faktorer såväl plus som minus. Det nya biblioteket i Mörby centrum kompenseras för ökade hyreskostnader om 2,8 mnkr jämfört utfall 2020. Såväl kostnader som intäkter minskas i förhållande till utfall 2020 som budget 2021 till följd av att pågående projekt inom ramen för kulturrådet slutredovisas.

De totala kostnaderna uppgår 17,9 mnkr och utgörs av löner (9,3 mnkr), lokalhyror (4,8 mnkr), medier (1,4 mnkr), biblioteksdatasystem (0,7 mnkr), internt fakturerade tjänster för kommunledningskontorets tjänster (0,8 mnkr) samt övriga kostnader (0,9 mnkr). Övriga kostnader består främst av kapitalkostnader, lokalvård, utbildning och övrig verksamhet.

Intäkterna minskar med 0,6 mnkr då projektet "Stärkta bibliotek" finansierat av kulturrådet slutredovisas. Intäkterna beräknas totalt uppgå till 1,8 mnkr och avser främst försäljning av skolbiblioteksverksamhet (1,5 mnkr) samt övriga intäkter (0,3 mnkr) avser huvudsakligen kopiering och utskrifter samt reservations- och påminnelseavgifter.

Preliminär budgettram för 2022 innebär verksamhet i ordinarie omfattning. Smärre justeringar har gjorts inom samtliga konton i förhållande till budget 2021 för en bättre överensstämmelse med faktiska förhållanden. Antal årsarbetare inom folkbiblioteket budgeteras till 12,90 på helåret vilket är en ökning med 0,45 jämfört budget för fjärde kvartalet 2021. Ökningen beror på att biblioteket kommer att ta över de katalogiseringstjänster som idag köps in från extern part. Motsvarande kostnad avgår och biblioteksverksamheten vinner utökad flexibilitet.

Kulturskola

Budget för kulturskolan ökar med 3,1 procent (0,2 mnkr) vilket beror på pris- och löneökningar samt justering för högre personalomkostnadspålägg i samband med pensionsavgångar och helårseffekt i samband med permanentande av tjänst som biträdande kulturskolechef.

De totala kostnaderna uppgår 11,0 mnkr och utgörs av löner (9,4 mnkr), lokalhyror (0,3 mnkr), internt fakturerade kostnader för kommunledningskontorets tjänster (0,4 mnkr) samt övriga kostnader (0,9 mnkr). Övriga kostnader består främst av kapitalkostnader, licenskostnader samt övriga verksamhetskostnader.

Intäkterna beräknas oförändrade till 3,2 mnkr som huvudsakligen består av fakturerade elevavgifter (3,1 mnkr).

Preliminär budgettram för 2022 innebär verksamhet i oförändrad omfattning. Smärre justeringar har gjorts inom samtliga konton i förhållande till budget 2021 för en bättre överensstämmelse med faktiska förhållanden. Jämfört budget 2021 ökar lönekostnaderna vilket dels beror på helårseffekt i samband med anställning av pedagogisk ledare samt uppjustering av personalomkostnadspålägg i samband med pensionsavgångar. Även övriga kostnader ökar eftersom pandemin medförde att arrangemang och andra kringaktiviteter inte kunde genomföras i ordinarie omfattning under 2020. Antal årsarbetare budgeteras till 14,38

vilket innebär en ökning om 0,08 jämfört budget 2021. Ökningen beror på helårseffekt av tjänsten som biträdande kulturskolechef.

Kulturstöd

Budgeten för kulturstöd ökar med 0,1 procent vilket beror på pris- och löneökningar.

De totala kostnaderna om 6,6 mnkr utgörs av lokalhyror (3,5 mnkr), bidrag (1,2 mnkr), löner (0,9 mnkr), arrangemang (0,6 mnkr) samt övriga kostnader (0,4 mnkr).

Intäkterna ligger i stort på en oförändrad nivå. De totala intäkterna om drygt 0,7 mnkr utgörs huvudsakligen av intern uthyrning av aulan i Danderyds gymnasium till Danderyds gymnasium (0,5 mnkr). Övriga intäkter (0,2 mnkr) avser huvudsakligen entréavgifter samt lokaluthyrning.

Preliminär budgettram för 2022 innebär verksamhet i oförändrad omfattning. Bidrag till föreningar och fristående musikskolor kvarstår på oförändrad nivå. Smärre justeringar har gjorts inom samtliga konton i förhållande till budget 2021 för en bättre överensstämmelse med faktiska förhållanden. Jämfört utfall 2020 ökar övriga kostnader vilket beror på ett överskott år 2020 eftersom pandemin medförde att arrangemang inte kunde genomföras i ordinarie omfattning. Antal årsarbetare budgeteras till 1,5 vilket är oförändrat jämfört budget 2021.

Träffpunkt

Budgeten för träffpunkten ökar med 1,1 procent vilket beror på pris- och löneökningar.

De totala kostnaderna om 2,9 mnkr utgörs av lokalhyror inklusive samverkansavtal med Enebykyrkan (1,7 mnkr), löner (0,6 mnkr) samt övriga kostnader (0,6 mnkr). Lönekostnaderna avser personal vid seniorcentrum medan lokal- och övriga kostnader är gemensamma kostnader för nämndens samtliga verksamheter inom träffpunkten.

Intäkterna ligger på en oförändrad nivå jämfört budget 2021 och uppgår till 0,1 mnkr. Dessa avser försäljning i seniorcentrums caféverksamhet och matchas av motsvarande kostnader.

Preliminär budgettram för 2022 innebär verksamhet i oförändrad omfattning. Smärre justeringar har gjorts inom samtliga konton i förhållande till budget 2021 för en bättre överensstämmelse med faktiska förhållanden. Jämfört utfall år 2020 minskar lönekostnaderna vilket beror på att samtliga kostnader för öppen förskola upphört med anledning av stängning. Övriga kostnader ökar jämfört utfall 2020 eftersom pandemin resulterade i att ordinarie aktiviteter inte kunde genomföras. Antal årsarbetare budgeteras till 1,25 vilket är oförändrat jämfört budget 2021.

Investeringar

Tabellen nedan visar utgifter för pågående samt planerade investeringsprojekt.

Pågående projekt (mnr)	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Prognos 2021	Beslutad totalbudget
Summa pågående projekt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Planerade projekt (mnr)	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Prognos 2021	Beräknad totalbudget
SIP, ispist utebana	3,1				3,1
SIP, sarg och bås utebana	1,1				1,1
SIP, luftsluss för ismaskin		1,4			1,4
SIP, riva curlinglänga samt bygga möteslokal intill ishall		5,0			5,0
EIP, servicelänga byggnad 9055	6,0	12,0			18,0
EIP, energieffektiviseringar			2,0		2,0
LED-belysning planer	1,9				1,9
Miljöåtgärder mikroplaster			1,0		1,0
Planerat underhåll IP	3,0	1,3	0,7		5,0
Inventarier maskininköp IP	1,6	2,0	0,5		4,1
Inventarier övrigt	0,9	0,9	0,9		2,7
Summa planerade projekt	17,6	22,6	5,1		45,3
Summa totalt investeringar	17,6	22,6	5,1	0,0	45,3

Förvaltningen föreslår en investeringsbudget för 2022 om 17,6 mnr.

Planerade projekt

Markförhållandena på kommunens idrottsplatser är generellt mycket dåliga och ger upphov till betydande sättningar. En utredning kommer att initieras under hösten 2021. Resultatet av denna kan medföra eventuella behov till omDispositioneringar eller äskande om tillkommande investeringsanslag.

SIP, ispist utebana -Befintlig ispist ersätts med ny i asfalt.

SIP, sarg och bås utebana -Befintlig sarg och bås i mycket dåligt skick. Ersätts i samband med att utebanan får ny ispist.

SIP, luftsluss för ismaskin -Projektet innebär att bygga en luftsluss för ismaskinen in till ishallen vilket kommer att minska fuktnivåer i ishallen och därmed minska behov av avfuktning. Arbetet kommer att innebära utbyggnad av befintligt garage, markjusterande åtgärder, gjuta nytt golv och installera golvvärme.

SIP, riva curlinglänga samt bygga möteslokal intill ishall -Den gamla curlinglängan rivs samt ersätts med ny byggnad om cirka 90 kvm i anslutning till ishall. Byggnaden kommer huvudsakligen att innehålla möteslokal.

EIP, servicelänga byggnad 9055 -Projektet avser att riva befintlig servicelänga från 70-talet, avetablera inhyrda bodar samt bygga nytt om cirka 650 kvm. Förstudie pågår för presentation till kultur- och fritidsnämnden hösten 2021.

EIP, energieffektiviseringar -Projektet innebär en omfattande renovering och översyn av samtliga installationer för VVS och värmeåtervinning. Förbättra värmeåtervinning till servicelänga, garage och ishall.

LED-belysning planer -Byte till LED-belysning för minskad elförbrukning samt övrig drift och underhåll. Ingår som beslutad åtgärd för 2022 inom miljö- och klimatprogrammet. Avser fotbollsplan och ishall på Enebybergs IP samt uterink på Stockhagens IP.

Miljöåtgärder mikroplaster -Åtgärder på Danderydsvallen för att minska läckage av mikroplaster till Nora träsk. För utredning och samverkan med tekniska kontoret. Frågan är komplex och belopp kan komma att ändras beroende på vilka åtgärder som identifieras.

Planerat underhåll IP -Avser ett flertal mindre projekt för underhåll av investeringskaraktär främst ny beläggning på allvädarsbanor för friidrott samt på två tennisbanor vid Danderyds gymnasium.

Inventarier maskininköp IP -Avser arbetsmaskiner till idrottsplatserna främst stor traktor till Enebybergs IP 2022 samt till Danderydsvallen 2023.

Inventarier övrigt -Avser kompletterings- och ersättningsinventarier vid behov i verksamheterna.

Risker

För kultur- och fritidsnämnden finns osäkerheter i budgetunderlaget såsom kommande elförbrukning, framtida elpriser samt kulturskolans elevavgifter. Inga av dessa bedöms dock ligga på en sådan nivå att de enskilt skulle utgöra en ekonomisk risk av väsentlighet.

Förvaltningen ser tre huvudsakliga risker kopplade till verksamheten som påverkas av att budgetramen räknas upp 1 procent vilket inte fullt ut kompenseras för generella pris- och löneökningar.

1. Ambitioner och förväntningar om ökat verksamhetsutbud och högre servicenivåer kan bli svåra att tillmötesgå

Inom idrottsanläggningarna och föreningsstöd blir säsongerna för många idrotter allt längre och går in i varandra. I och med konstgräsets inträde samt att ishallarna nyttjas nästan 10 månader om året ställs ökade krav på idrottsplatsernas driftorganisation att lösa fler uppgifter med samma resurser som för 10 - 15 år sedan.

Till ovanstående får läggas diskussionen om eventuella förändringar i den så kallade "Danderydsmodellen" samt satsning på fler spontanidrottsytor. Fler ytor innebär framtida driftkostnader för felavhjälpande reparationer och personaltid för regelbunden tillsyn för att i tid upptäcka fel och brister. Med en förändrad "Danderydsmodell" utökas arbetet med att fördela och schemalägga plan- och halltider något som kan komma att påverkas ytterligare om tankar i den nyligen presenterade översynen av skolpengens uppbyggnad realiserar där förslag finns att skolorna bör hyra idrottslokaler per timma de nyttjar lokalerna.

Samtliga ovanstående effekter bör beaktas sammantaget för att utreda vilka tillkommande resurser som kultur- och fritidsnämnden behöver kompenseras för.

2. Ambitioner och förväntningar om verksamheternas relevans för invånarna nu och i framtiden kan bli svåra att tillmötesgå

Kulturskolan konstaterar i sin omvärldsanalys (bilaga 2) vikten av att alla barn och unga får lika möjlighet till kulturell och konstnärlig verksamhet. För att barn, oavsett familj, ska kunna vet vad som finns att välja är det viktigt att kulturskolans konstformer synliggörs för de yngsta skolbarnen. Kulturskolan har med bidrag från kulturrådet kunnat genomföra

pilotprojekt "Kulturverkstad" där barnen direkt efter ordinarie skoldag, i skolans lokaler och till reducerat pris har kunnat prova på samtliga konstformer inom kulturskolan. Genom detta ges barn större möjlighet att själv välja vilken konstform de vill fortsätta inom.

Projektet har varit mycket lyckat, men är beroende av medel från kulturrådet och kan inte permanentas.

Digitaliseringen och förändringar i barn och ungas efterfrågan tydliggör ett behov inom kulturskolan av att utveckla nya kursformat för att fortsätta erbjuda en relevant och efterfrågad verksamhet. Dock finns det inget ekonomiskt utrymme i budgeten för detta då all verksamhet förutsätts vara delfinansierad av elevavgifter från dag ett.

Biblioteket beskriver i sin omvärldsanalys (bilaga 2) den snabba digitaliseringen som riskerar att dela in befolkningen i två delar; de som vill påskynda och de som inte har möjlighet att delta. Biblioteket behöver i sin framtida utveckling ta hänsyn till båda dessa grupper för att vara relevant. Detta påverkar såväl inköp och tillgång till teknik som att kunna stötta upp med support och utbildning. Kostnadsmässigt är det en utmaning att kombinera såväl den digitala som den analoga världen. Utlåning av e-böcker skulle kunna öka samtidigt som den fysiska boken fortfarande har en stark ställning. Avvägningen mellan formaten är svår att göra och upplevs som begränsande av låntagarna.

Ungt fokus ser i sin omvärldsanalys (bilaga 2) att ungdomar söker aktiviteter och samvaro i gränslandet mellan det organiserade och det oorganiserade. Detta ställer nya krav på verksamheten när det gäller att erbjuda relevanta aktiviteter oftast med utgångspunkt i den digitala världen. Här ställs ökade krav på resurser i form av såväl budget som kompetens.

3. Kommande lagstiftning

På nationell nivå pågår ett aktivt arbete med målet att göra kulturskolans verksamhet lagstadgad. Detta kan framöver komma att påverka kommunerna.

Inom EU utreds ett eventuellt förbud mot vissa fyllnadsmaterial i konstgräsplaner något som kräver noggrann bevakning framöver.

Omvärldsanalys

Presenteras i bilaga 2 "Omvärldsanalys och nyckeltal för kultur- och fritidsnämnden".

Bilagor

Bilaga 1, Sammanställning budget 2022 och plan 2023 - 2024 per kostnadsslag

Bilaga 2, Omvärldsanalys och nyckeltal för kultur- och fritidsnämnden

Bilaga 3, Avgifter 2022 för kultur- och fritidsnämnden inklusive bilagor